

Suomen
urheilun
eettinen
keskus
SUEK ry

HÄIRINTÄ SUOMALAISESSA KILPAURHEILUSSA

Tenniksen osaraportti

Tämä osaraportti on tuotettu osana Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n Häirintä kilpaurheilussa -tutkimushanketta vuonna 2020. Suomen Tennisliitto on osallistunut tutkimushankkeeseen, jonka vuoksi liitolle on koottu tämä lajikohtainen raportti kehittämistyön tueksi. Vastaavat lajikohtaiset raportit on koostettu tutkimuksen aineistosta kaikille yli 100 vastauksen lajeille. Lajiraportit eivät ole keskenään vertailukelpoisia, sillä vastaajien ikä- ja sukupuoli-jakaumat vaihtelivat lajeittain merkittävästi. Vertailtavuuteen vaikuttaa myös se, että kilpaurheilijan määritelmä ei ole lajien kesken yhdenmukainen.

Taustatietojen kuvaus

Tenniksen osalta vastauksia häirintäselvitykseen tuli yhteensä **115**. Kysely lähetettiin liiton antamien tietojen mukaan 3553 urheilijalle, **vastausprosentiksi muodostui 3**. Vastausprosentti jäi hyvin matalaksi. Muihin lajeihin verrattuna lajin vastausprosentti oli tutkimuksen matalimpia. Sukupuolittain vastauksia tuli eniten miehiltä (73). Kilpailutason osalta suurin osa vastaajista oli kansallisen (65) tason urheilijoita. Vastaajien ikäjakauma vaihteli. **Tarkemmat tilastot osaraportin tuloksista löytyvät liitteestä 1.**

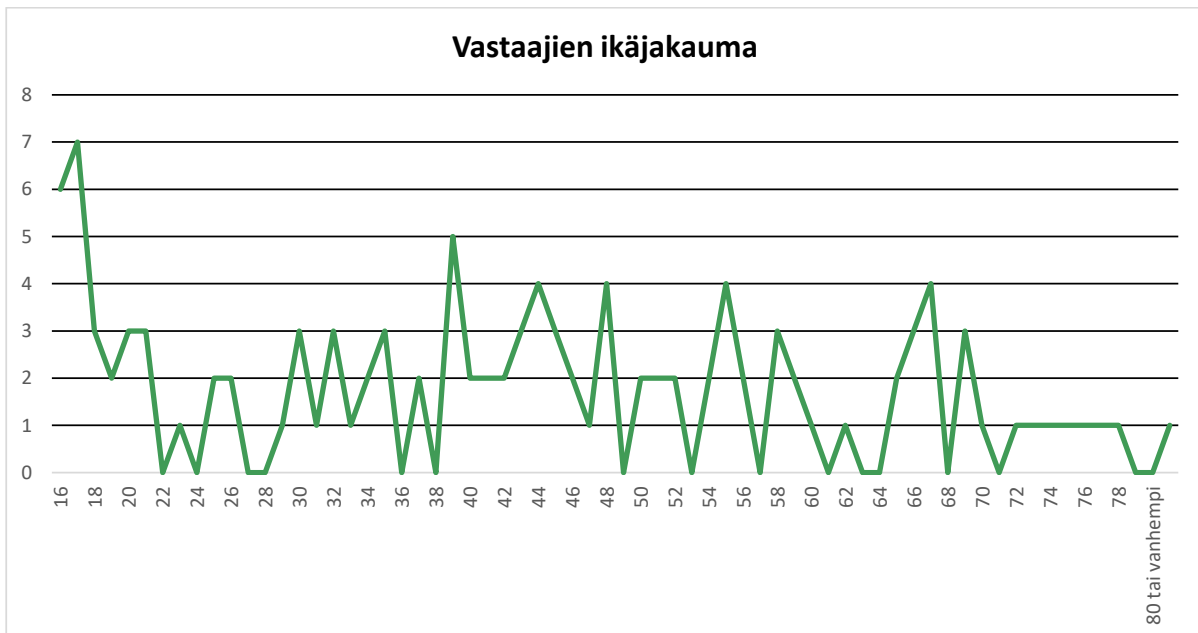
Kohdejoukko	Vastaukset	Vastaus %
3553	115	3

Sukupuolittain vastaukset jakautuivat seuraavasti:

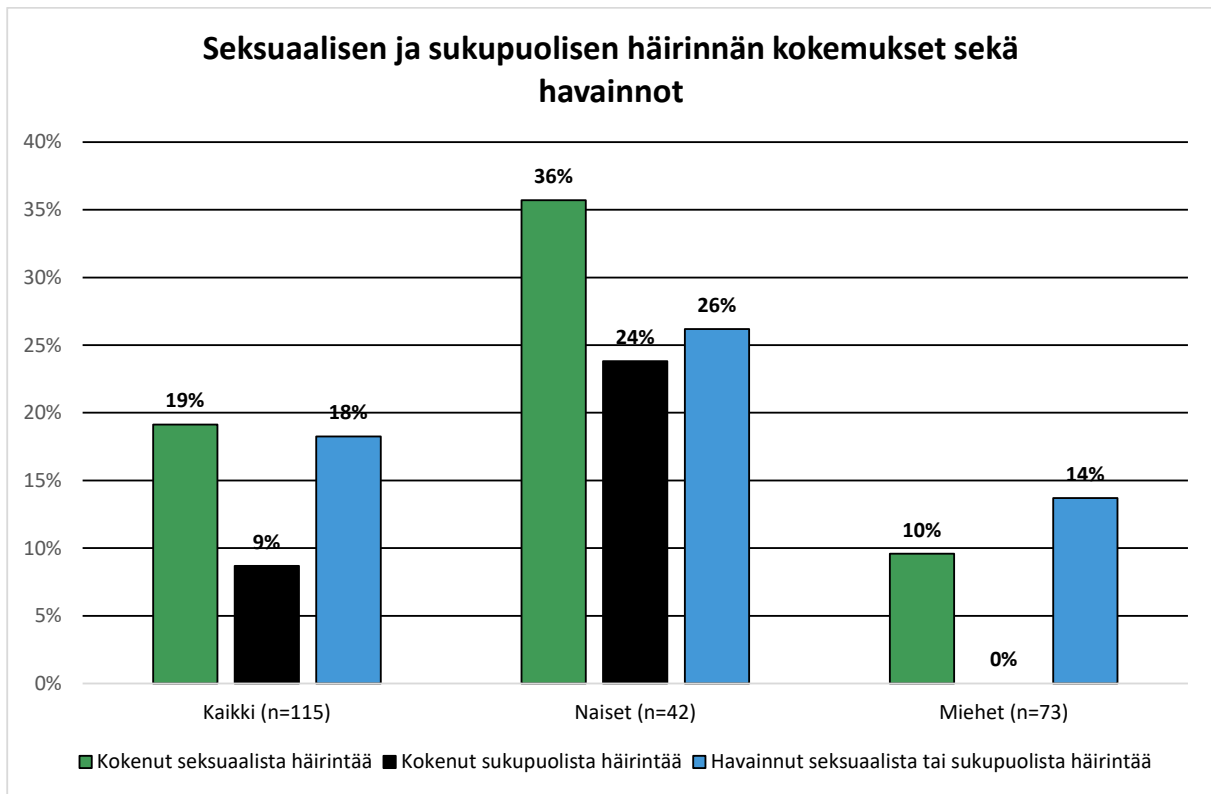
Nainen	42
Mies	73

Kilpailutason mukaan vastaajat jakautuivat seuraavasti:

Kansallinen taso (esim. valtakunnalliset sarjat joukkuelajeissa, kansalliset kilpailut)	65
Alueellinen/piirikunnallinen taso (esim. aluemestaruuskilpailut, alueelliset sarjat joukkuelajeissa)	34
Aikuisten maajoukkue taso	6
En halua tai en osaa vastata	5
Aikuisten kansainvälinen taso (Olympia-, Paralympia-, MM- tai EM-kisaedustus)	3
Nuorten kansainvälinen taso (Nuorten Olympia-, MM- tai EM-kisaedustus)	2
Nuorten maajoukkue taso	0
En ole osallistunut kilpailutoimintaan viimeisen 5 vuoden aikana	0

Keskeiset tulokset

Tenniksen vastaajista 19 prosenttia oli kokenut viimeisen viiden aikana urheilutoiminnassa seksuaalista häirintää. Naisista seksuaalista häirintää oli kokenut 36 ja miehistä 10 prosenttia. **Naisten kokemukset olivat hieman yleisempiä kuin koko tutkimuksen aineistossa (32 prosenttia) ja miesten taas alhaisempia (koko aineistossa 19 prosenttia).** Häirintähavainnot olivat tenniksen naisilla samalla tasolla (26 prosenttia) kuin koko tutkimuksen aineistossa.

Seksuaalisen häirinnän muodoista eniten tenniksessä oli koettu yleisempää häiritsevää puhetta (15 vastausta) sekä sanallista seksuaalista häirintää (seitsemän vastausta). Vakavampien muotojen osalta neljä vastaajaa kertoi kokeneensa fyysistä seksuaalista häirintää.

Sukupuolista häirintää oli kokenut naisista 24 prosenttia. **Lukema on lähes sama verrattuna koko tutkimuksen aineistoon**, jossa sukupuolista häirintää oli kokenut 23 prosenttia naisista. Sukupuolisen häirinnän muodoista eniten oli koettu ominaisuuksien vähättelyä tai kyseenalaistamista sukupuolen perusteella (kahdeksan vastausta) ja syrjintää tai sukupuolen perusteella heikompaan asemaan asettamista (viisi vastausta).

Seksuaaliseen häirintään olivat syyllistyneet eniten toiset urheilijat (49 prosenttia kaikista häiritsijöistä) ja valmentajat (20 prosenttia). Sukupuoliseen häirintään olivat syyllistyneet eniten toiset urheilijat (33 prosenttia), valmentajat (30 prosenttia) sekä seuran, lajiliiton tai muun urheiluorganisaation edustajat (17 prosenttia). Seksuaaliseen ja sukupuoliseen häirintään syyllistyneet olivat pääasiassa miehiä.

Vastaajista 49 prosenttia kertoi, ettei osannut sanoa onko oma lajiliitto puuttunut urheilussa tapahtuvaan häirintään tai tehnyt töitä häirinnän ehkäisemiseksi urheilussa.

Tulosten syventäminen

Tuloksia tarkastellessa ja tulkitessa tulee huomioida monta seikkaa. Tässä tutkimuksessa mukana olleita lajeja ei voida suoraan vertailla, sillä vastaajat painottuivat eri lajeissa eri tavoin. Eroja syntyi etenkin sukupuolijakaumien kohdalla. Esimerkiksi niissä lajeissa, joissa häirinnän kokonaistaso nousi korkeaksi, saattoi vastaajissa olla selkeästi enemmän nuoria naisia kuin lajeissa, joissa häirinnän yleisyys jäi matalammaksi. **Lajien väliseen vertailtavuuteen vaikuttaa myös se, että lajit saivat itse määritellä ne henkilöt, jotka luetaan kilpaurheilijoiksi.** Tämä on voinut johtaa eri lajeissa erilaisiin tulkintoihin. Myöskään tämän vuoksi lajien suora vertailu ei ole mielekäästä.

Vaikka tutkimuksessa tehdyn analyysin perusteella häirintä ei ole tenniksessä yleisempää kuin muissa lajeissa,

oli vastaajien joukossa häirintäkokemuksia. **Matalien vastausmäärien vuoksi tulosten yleistämisessä on kuitenkin oltava varovainen.** Tulosten perusteella lajissa näyttäisi esiintyvän jonkin verran seksuaalisesti häiritsevää puhetta. Myös yksittäisiä fyysisen häirinnän kokemuksia esiintyi.

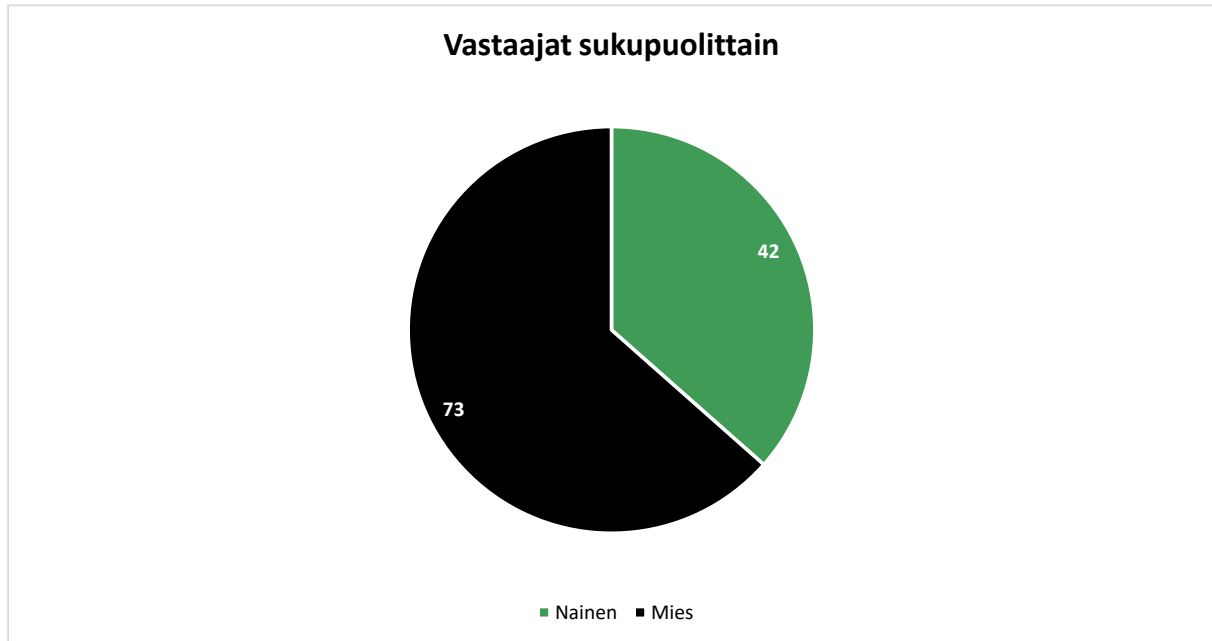
Tulosten yleistettävyys

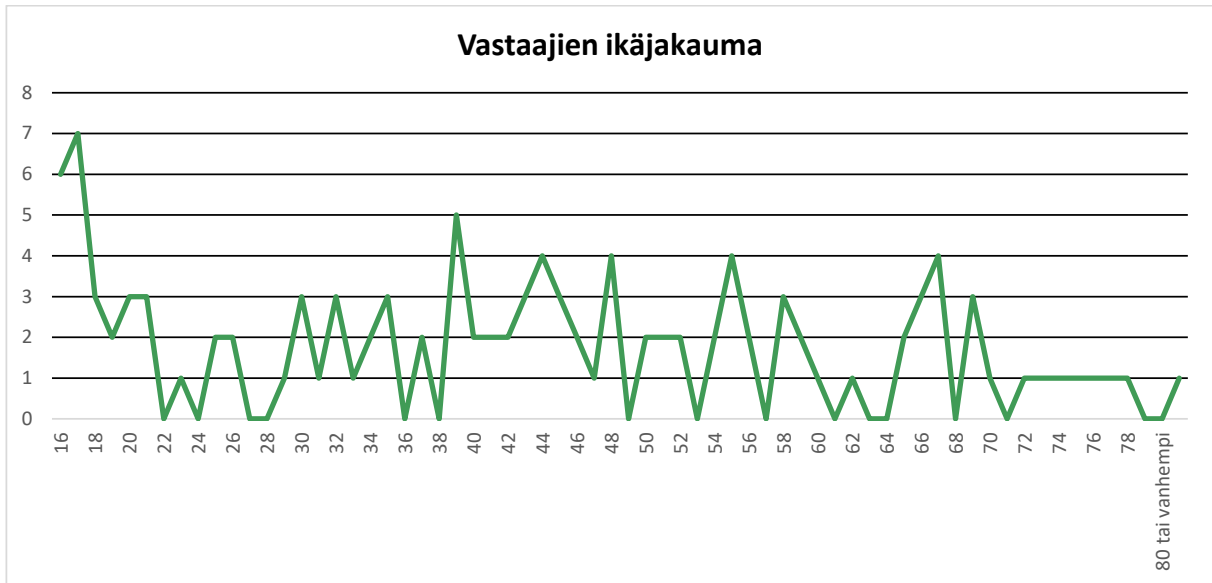
Tulosten yleistettävyttä arvioidessa tulee huomioida, miten tutkimukseen vastanneet urheilijat edustavat koko lajin urheilijoita, eli lajin kokonaisjoukkoa. Tähän vaikuttaa muun muassa vastausprosentin suuruus sekä se, miten vastaajien sukupuoli- ja ikäjakauma edustaa kokonaisjoukkoa.

Tutkimusryhmä ei saanut haltuunsa tenniksen kokonaisjoukkoa koskevia tietoja. Tämän vuoksi vastaajien edustavuutta ei voitu arvioida ikä- tai sukupuolijakaumien osalta. Myöskään hyvin matalaksi jääneen vastausprosentin vuoksi **tuloksista ei voida tehdä yleistyksiä koko lajia koskien. Tulokset kertovat yksittäisten urheilijoiden kokemuksista.**

Liite 1 : Osaraportin tilastot tuloksista

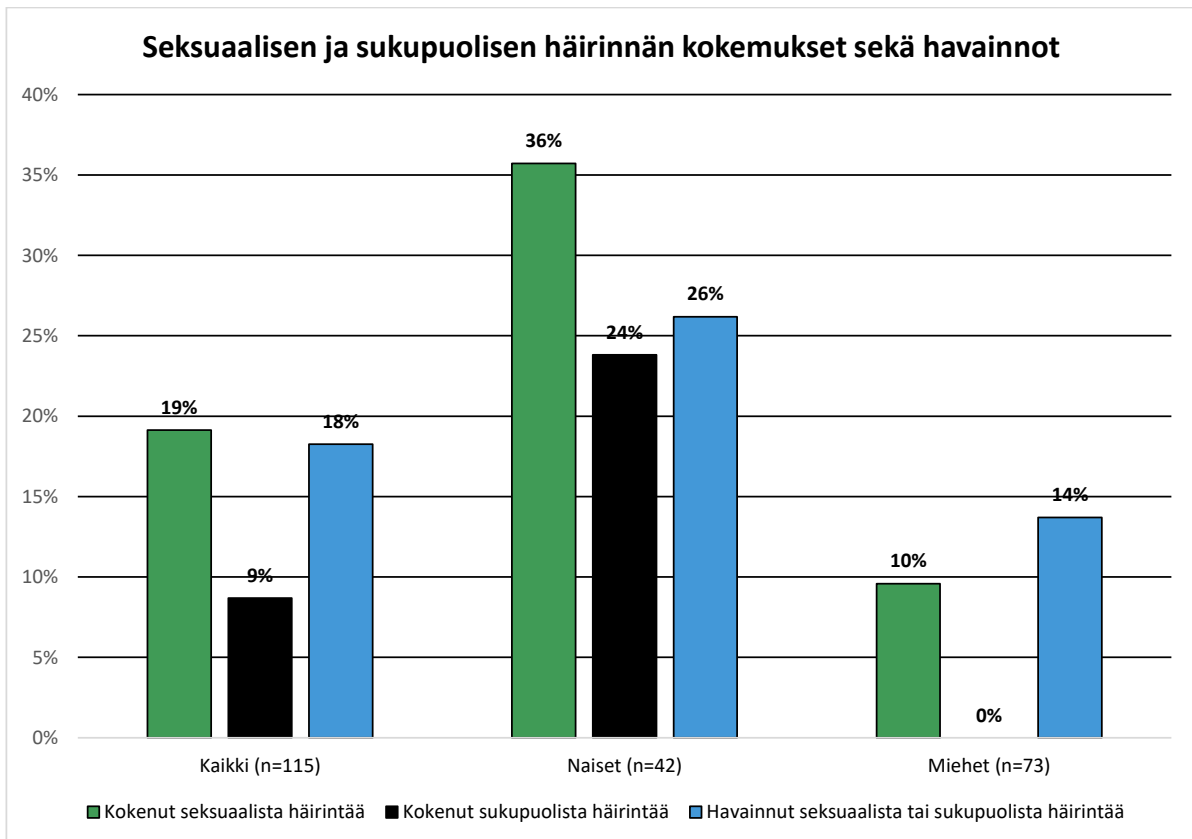
Taustatiedot

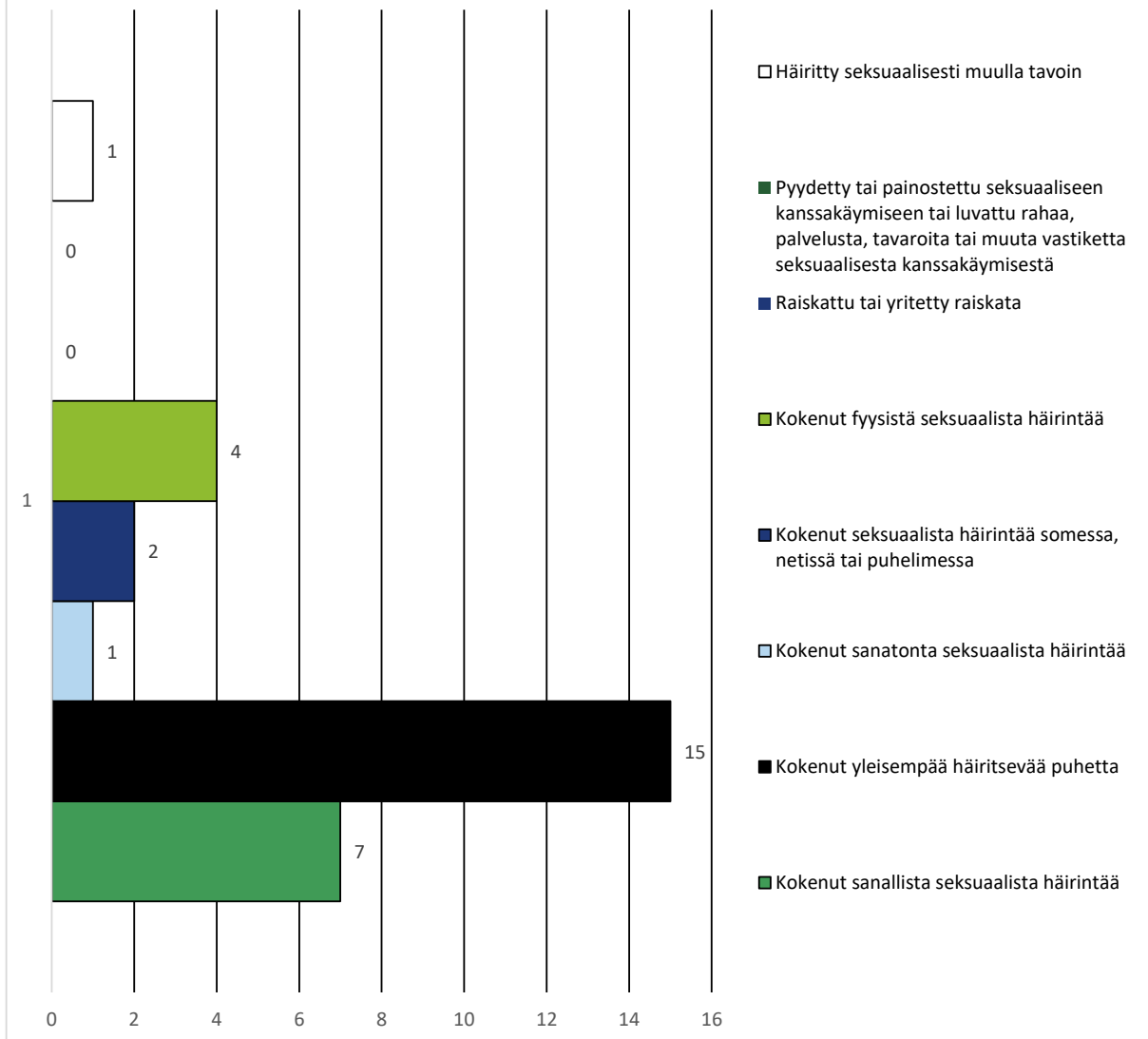

Tulokset

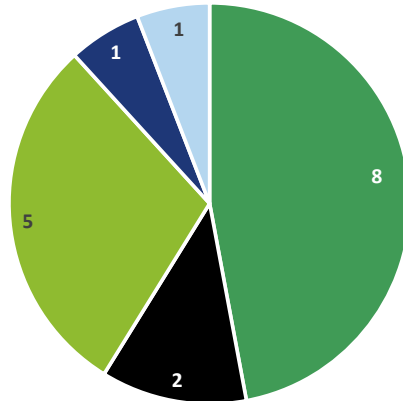
Kohdejoukko	Vastaukset	Vastaus %
3553	115	3

Viimeisen viiden vuoden aikana urheilutoiminnassa koetut seksuaalisen häirinnän muodot

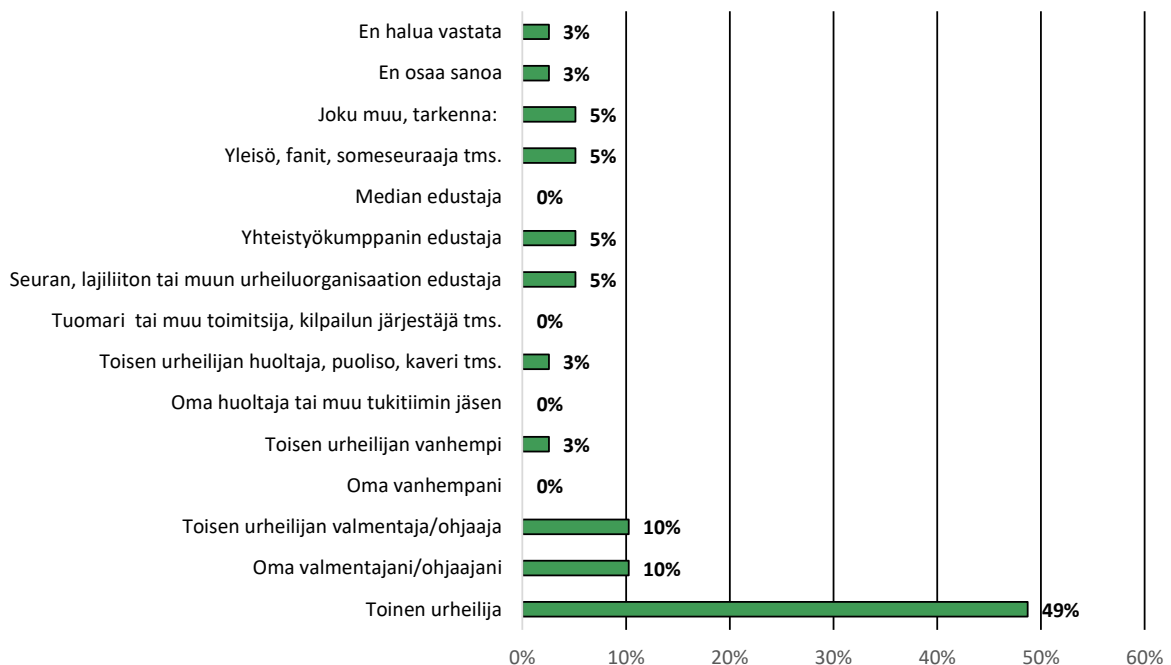

Viimeisen viiden vuoden aikana urheilutoiminnassa koetut sukupuolisen häirinnän muodot

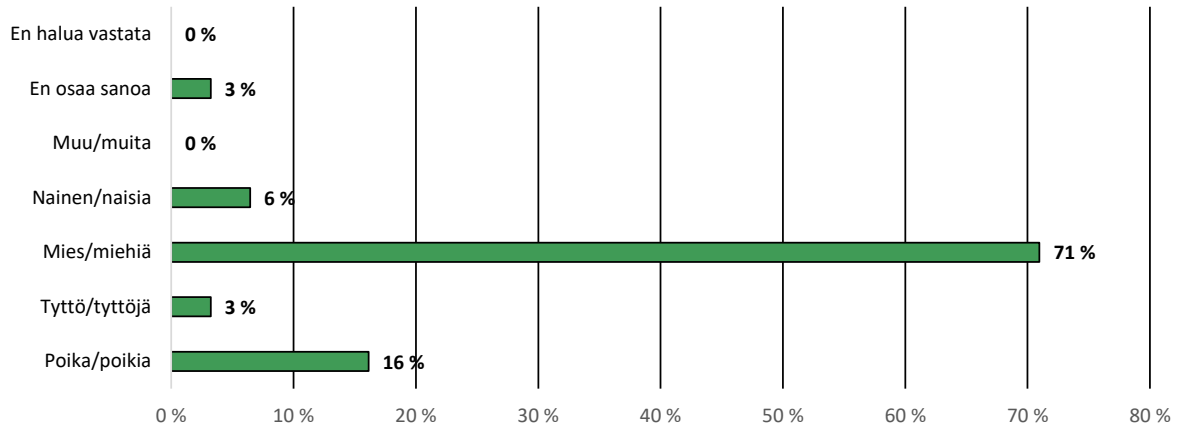
- Ominaisuuksia väheksytty tai kyseenalaistettu sukupuolen perusteella
- Sukupuolta tai tapaa ilmaista sitä halvennettu sanoin, elein tai teoin
- Syrjitty tai asetettu muita huonompaan asemaan sukupuolesi vuoksi
- Haukuttu tai kiusattu sukupuolen perusteella
- Häiritty jollain muulla tavoin sukupuolen perusteella

Seksuaaliseen häirintään syyllyneet (%)

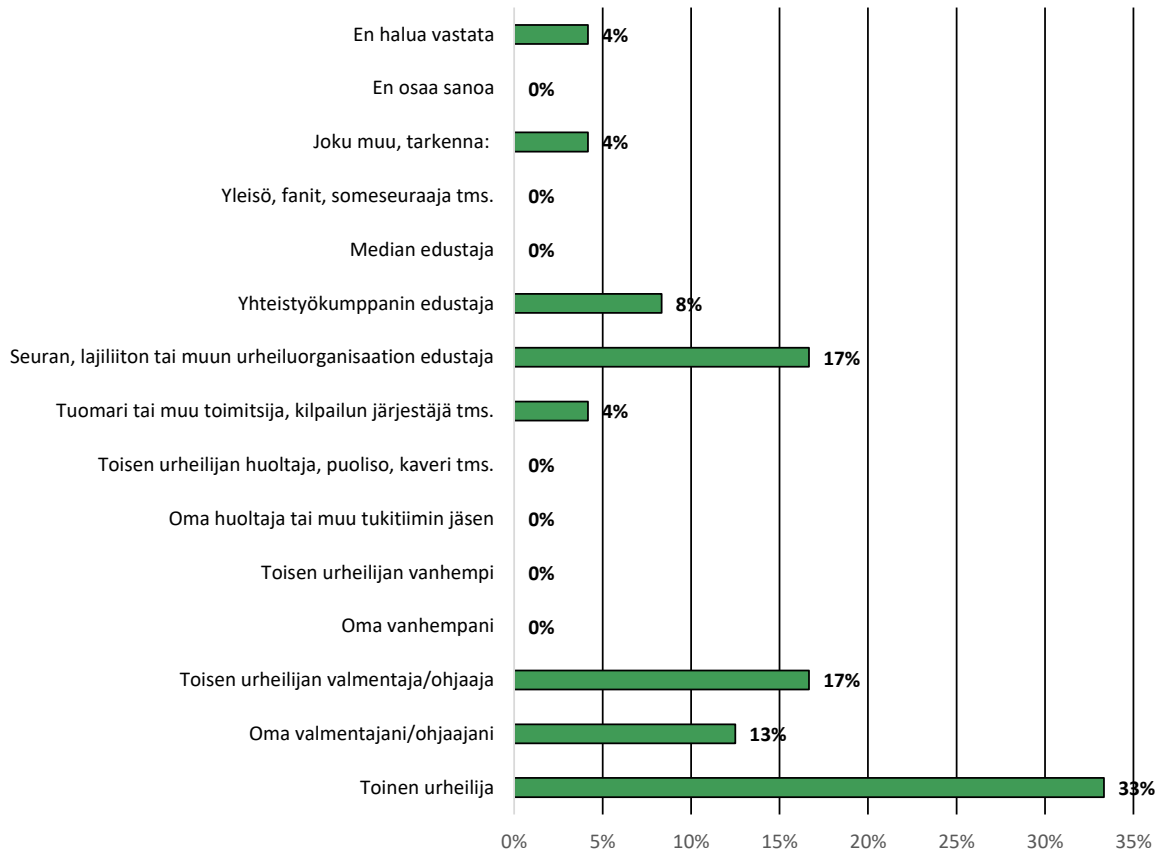

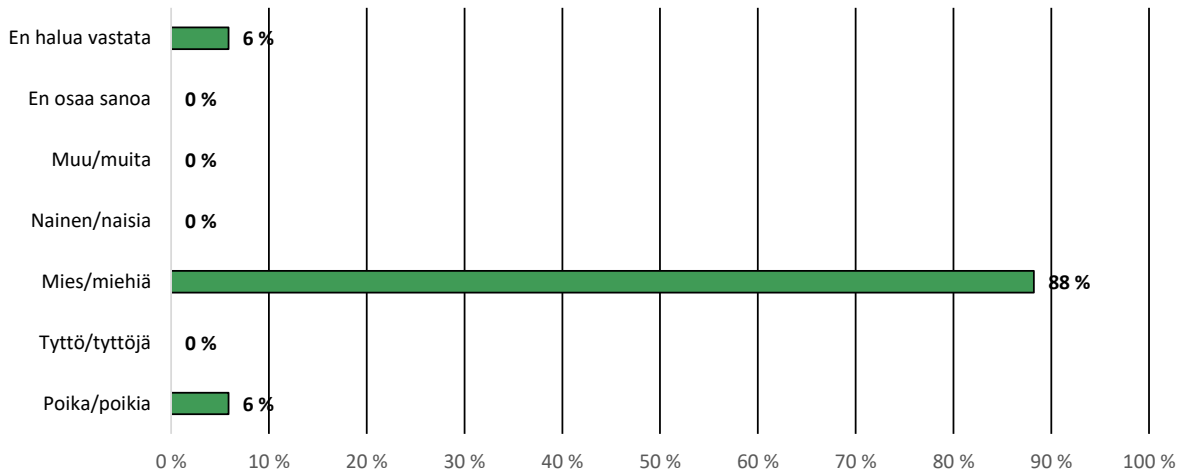
Seksuaaliseen häirintään syylistyneiden sukupuoli (%)

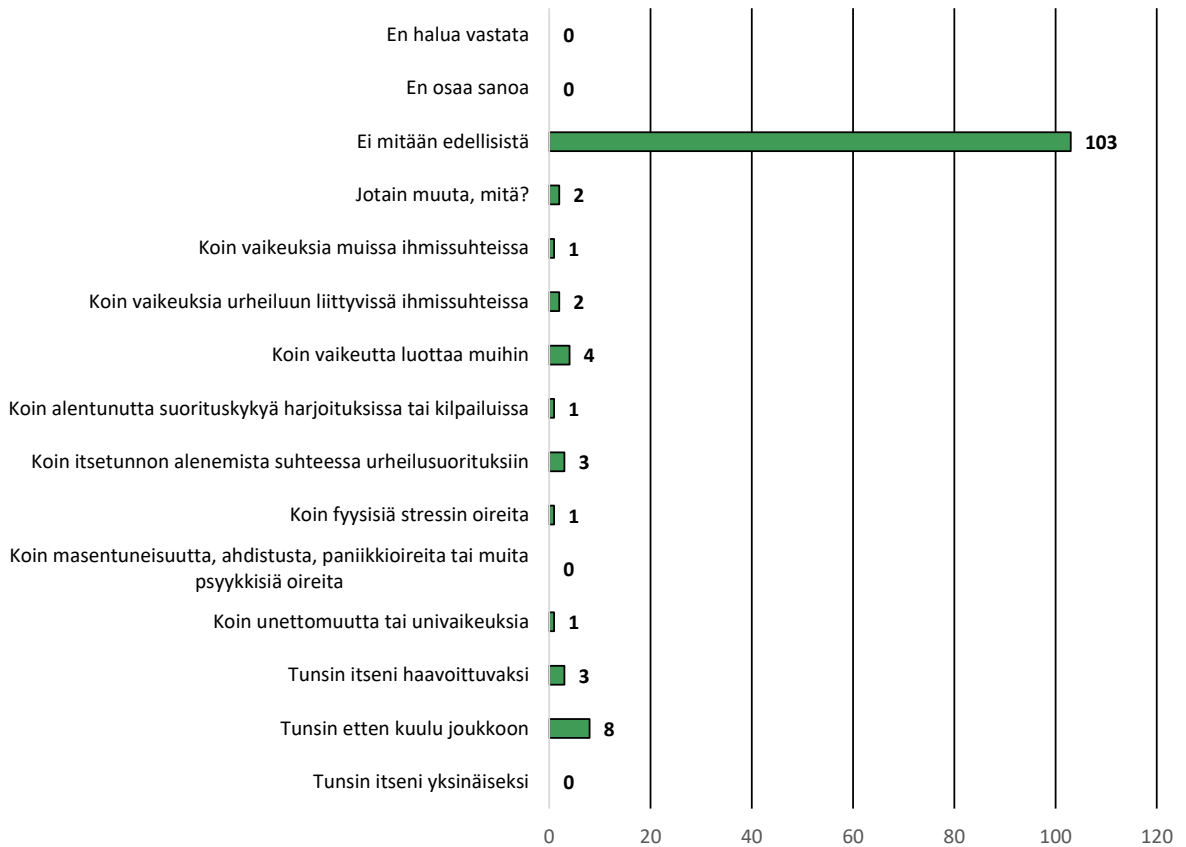
Sukupuoliseen häirintään syylistyneet (%)

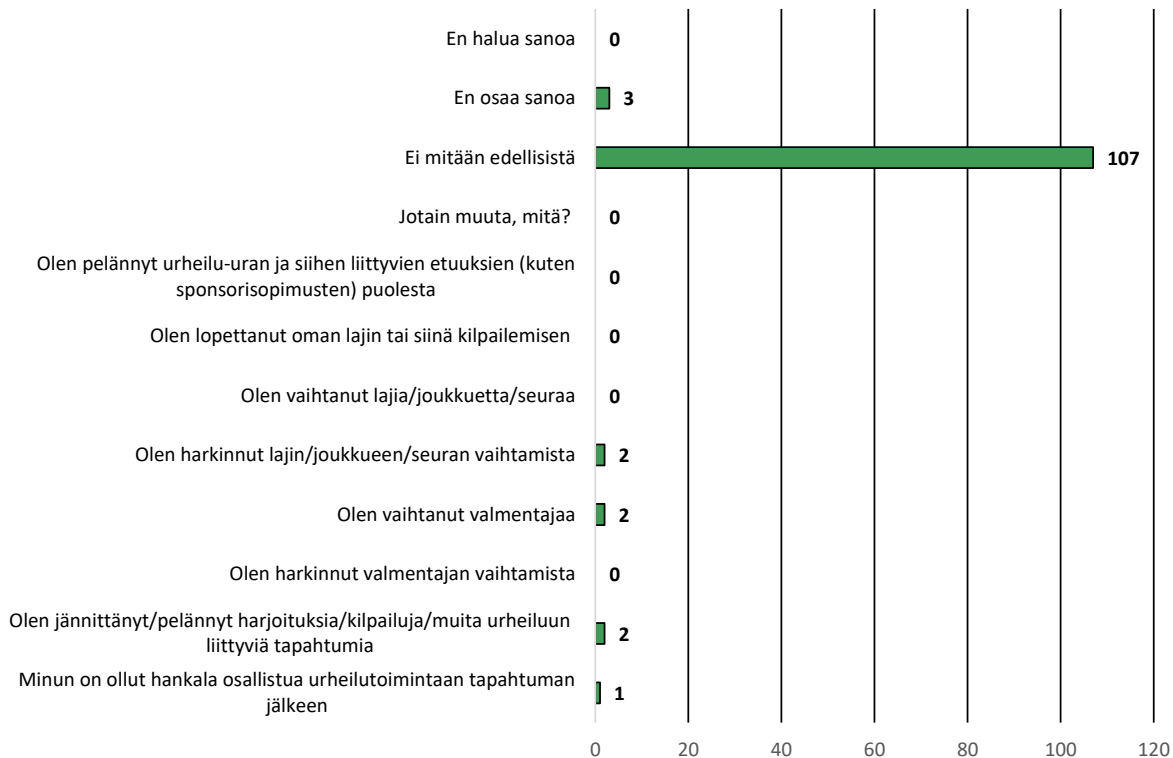
Sukupuoliseen häirintään syllistyneiden sukupuoli (%)

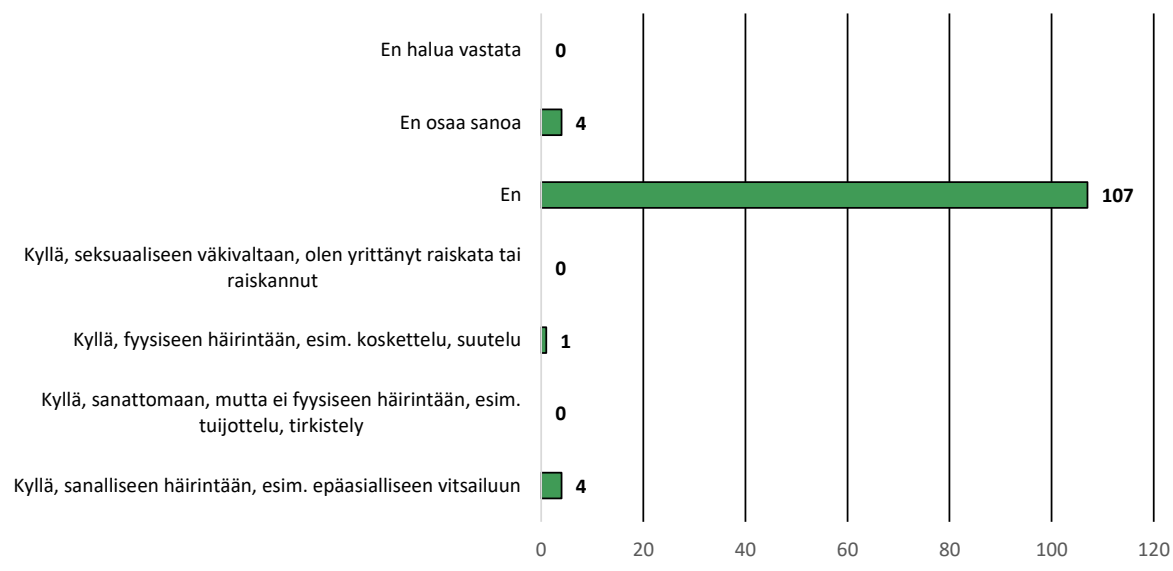
Kokemukset häirinnän psykologisista seurauksista

Kokemukset häirinnän seurauksista urheilutoimintaan liittyen

Oletko koskaan itse syyllistynyt urheilutoiminnassa seksuaaliseen tai sukupuoleen perustuvaan häirintään?

Onko oma lajiliittosi puuttunut häirintään urheilussa/ tehnyt töitä häirinnän ehkäisemiseksi urheilussa? (%)

